

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 17.000
Letna inozemstvo » 25.000
Letna inozemstvo, USA dol. 30
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXIII. - Štev. 3 (1636)

Gorica - četrtek 15. januarja 1981 - Trst

Posamezna številka Lir 400

»Leto prizadetih 1981« Nemoč italijanske države

Organizacija Združenih narodov je razglasila leto 1981 za »Leto prizadetih«. V zvezi s to razglasitvijo so avstrijski škofje izdali pastirsko pismo, ki zasluži, da se z njegovimi mislimi seznanimo tudi naš krog čitateljev.

Pobuda OZN je brez dvoma nekaj prvotno krščanskega. Utemeljene statistike vedo povedati, da je skoraj 10% vsega človeštva na ta ali oni način prizadetega. Zaradi telesnih, duhovnih, duševnih in socialnih poškodb je veliko ljudi od otroštva naprej in pogosto trajno potrebnih varstva in pomoči.

Prizadetemu človeku je težko, da bi se počutil kot polnovredni član družbe. Posebno se ne čuti doraslega v družbi, ki pogosto vrednoti človeka samo po njegovem delovnem učinku. Neredko dajo zdravi ljudje prizadetim čutili svojo premoč ter se skušajo pred njimi zavarovati z različnimi, pogosto zares vprašljivimi opravičili. Celotno nad navzočnostjo prizadetih pri bogoslužju se je kdo že spotal, da navidez pobožno utemeljivijo, da to moti pobožnost. Marsikdo skuša z denarnimi prispevki in z izrazi sočutja pomagati prizadetim na način, ki je zanje bolj ponižujoč kot osrečujoč.

Kdor je prizadet, si pogosto ne upa navezati stika izven svoje skupine in vendar hrepeni, da bi ravnali z njim prav tako kot z drugimi ljudmi. Prizadeti želijo, da jih sprejemamo kot enakovredne člane družbe.

EVANGELJSKE SMERNICE

Evangelij nam nudi v tem vprašanju zelo jasno usmeritev. Po Luku jemlje Jezus svoj program iz preroka Izajja, kjer ta pravi: »Duh Gospodov je nad menoj, zato me je mazilil. Poslal me je, da ubogim oznanim blagovest, da naznanim jetnikom oproščanje in slepm pogled, da zatirane izpustim v prostost in oznanim leto božjega usmiljenja« (Lk 4, 18 sl.; Iz 61, 1).

Jezus se je obračal posebno k tistim, ki so bili v njegovi okolici izključeni celo iz bogoslužnega zbora: k pohabljenim, hromim in slepm. Osebo se je zavzemal zanje in iskal neposrednega srečanja z njimi. S tem je pokazal, da je prišlo za vse božje kraljestvo, ki ga je oznanjal kot ponudbo ljubečega božjega usmiljenja. Mnogim je s svojo ozdravljajočo močjo odvzel breme bolezni, čeprav ne vsem. Jezus pa je storil še več. Za trpeče je trpel in sprejel tudi smrt nase (Mt 8, 17; Iz 53, 4). Njegov trpljenje je postalo za človeštvo rodovitno, ker je zaradi njegovega zveličanja sprejel nase v pokorščini in ljubezni svoj križ (Jn 10, 17 sl.).

ZDRUŽENI S KRISTUSOM

Verniki so po zakramentih na skrivnost in vendar resničen način združeni s Kristusom, ki je trpel in bil povelčan. V zakramentalni skupnosti postaja Cerkev na poseben način Kristusovo telo. Posebno v Eucharistiji sprejema Kristus ljudi — prizadete in neprizadete — v svoje življenje in hotenje, da tako s sprejemanjem svojega trpljenja in svoje prizadetosti sodelujejo pri zveličanju sveta (prim. Kol 1, 24). Bog sprejema križe, ki jih prizadeti v hoji za Kristusom sprejemajo nase, v zveličanje človeštva.

Prizadeti človek naj bi iz vere vedel, da ni za ljudi nekoristen, temveč je veliko bolj božji poklicanec in izpolnjuje veliko nalogo. S Kristusom združen lahko s svojo predanostjo in veselo potrpežljivostjo na poseben način pričuje o Kristusovi moči.

Versko občestvo in njegov voditelj si bosta zato prizadevala, da se prizadeti ljudem omogoči, olajša in ohranja dostop do Cerkve in posebno do zakramentov, kjer so odslej ovire oteževale takšna prizadevanja. Občestvo, ki se priznava k trpečemu Kristusu, ne more sočloveka, ki trpi zaradi svoje prizadetosti, izključevati od najvažnejšega dela cerkvenega življenja.

Zato naj posvetijo posebno pozornost pripravi prizadetih otrok na zakrament

pokore, Eucharistije in birme. Pastoralne in karitativne ustanove za prizadete, npr. gluhe in slepe, naj bi imeli ponovno pred očmi in jih pospeševali.

Kristjan, ki v prizadetosti s Kristusom pritrudi svoji življenjski usodi, pričuje za pravi red človeških vrednot. Morda tako tudi drugi zopet spoznajo, da sta vrednost in dostojanstvo človeka v moralnih vrednotah in da je človeška popolnost več kot delovni uspeh.

Leto prizadetih naj bi bilo leto razmišljanja o bivanju in vrednostnem redu človeka, razmišljanje tudi o tem, da bo nazadnje tudi vsak zdravi v bolezni, posebno v svoji zadnji, prizadet, da, zelo prizadet, in da bo tedaj veljal samo pravi red vrednot.

Trpljenje je zlo. Jezus je posegel v to zlo in prizadete ozdravil. Tudi Cerkev mora storiti, kar je v njeni moči, da olajša usodo prizadetih. Tako zahteva označilo Kristusa, ki je »zaradi nas ljudi in za naše zveličanje« postal človek in s svojim odrešilnim delom pokazal človeško dostojanstvo po božjih zamislih. Tudi trpeči in prizadeti človek ohrani svoje neuničljivo dostojanstvo in pravico, da lahko živi človeka dostojno življenje. Če prizadetost ne bo več veljala kot ena izmed mnogih oblik človeškega bivanja, bo prišla pravica prizadetih ljudi do življenja v nevarnost.

VAŽNA POBUJA

Z veseljem lahko ugotovimo, da želi Organizacija Združenih narodov z »Letom prizadetih« dobrohotno opozoriti ljudi po vsem svetu na prizadete. Skrb ne more veljati samo za prizadete, ampak tudi koreninam prizadetosti, kot vojni, zdravstveno škodljivemu onesnaževanju okolja, čezmernemu uživanju alkohola, problemu mamila, odgovornosti za človeško življenje v cestnem prometu.

Zahvaljujemo se vsem odgovornim v različnih ustanovah, zahvaljujemo se vsem ljudem, ki se zavzemajo za pravico do človeka vrednega življenja in razvoja osebnosti za vse, ne le za tiste, ki so sposobni in uspešni. Naša zahvala velja zdravnikom in zdravstvenim delavcem ter strojniškim osebju v domovih za prizadete, ki z ljubečim in občutka polnim ravnanjem lajšajo usodo teh ljudi, učnemu osebju v posebnih šolah in domovih za prizadete otroke in mladino, ki se z veliko potrpežljivostjo in ljubeznijo trudijo, da bi te vključili v človeško družbo.

Besedo spodbude bi radi namenili prizadetim in njihovim družinam. S svojim pogosto junaškim sprejemanjem življenja so nam prizadeti zgled v težkih urah in preizkušnjah življenja ter nam tako dajejo moč, da vzdržimo in ne obupamo.

Zato je važno za župnijsko skupnost, da družine prizadetih kot tudi prizadete ljudi same uvaja v župnijsko življenje in z njimi tako ravna, da čutijo svojo vrednost in kdaj tudi našo hvaležnost. »Leto prizadetih« naj bi nam kristjanom to Kristusovo zadevo priklicalo znova v zavest.

Emigrantski dan v Čedadu

Tudi letošnji Emigrantski dan v Čedadu, ki je bil v nedeljo 11. januarja, je lepo uspel, saj je bila velika dvorana kina Ristori do kraja zasedena. Srečanja z beneškimi rojaki so se udeležili tudi visoki politični in družbeni predstavniki, med njimi podtajnik v obrambnem ministrstvu Scovacricchi iz Vidma, predsednik deželne sveta Colli, jugoslovanski generalni konzul v Trstu Cigoj, deželni svetovalec Stoka, župani beneških občin in vsi predstavniki društev beneških Slovencev.

Govorila sta deželni odbornik Gabriele Renzulli in Walter Drescig, bivši izseljenec, ki se je pred nekaj meseci vrnil iz tujine. Slednji je poudaril, da ni dovolj odpreti le slovenskih šol, ampak je potrebno zagotoviti gospodarski, socialni, kulturni in informativni razvoj Beneške Slovenije. Tega pa ne bo moč doseči brez težav, ki jih

Če so hoteli italijanski teroristi oslabiti ugled državnih ustanov in zanesti razdor med politične sile ter torpedirati sedanjo vlado, so ta namen z ugrabitvijo sodnika D'Urso gotovo dosegli.

Pokazalo se je, da najprej ni enotna vlada v svojem ravnanju. Socialisti kot že tolikokrat spet ravnajo po svoje. Hočejo se pokazati za človekoljubne, zato zagovarjajo neke vrste dialog s teroristi. Kot v Morovem primeru trdijo, da je treba rešiti življenje človeka, čeprav bi to pomenilo priznanje teroristov kot politične sile. Medtem ko so veliki vsedržavniki listi odklonili objavo dokumentov rdečih brigad, sestavljenih v zaporih v Traniju in Palmiju, je pa socialistično glasilo »Avanti« že objavilo cele odlomke teh dokumentov.

Slabost vlade do terorizma spričujejo tudi druga dejstva. Kmalu po sodnikovi ugrabitvi je začela vlada z nenavadno naglico prazniti zapor v Asinari, torej je storila prav to, kar zahtevajo teroristi kot pogoj za D'Ursovo izpustitev. Prav v teh dneh je prizivno sodišče iz Firenc odredilo izpustitev na začasno svobodo profesorja Faine, obsojenega na 27 let zavora, češ da mu zaradi neozdravljive bolezni preostaja le še nekaj mesecev življenja. Vse prav, toda zakaj se je to zgodilo prav v teh

Diplomatski zbor pri sv. očetu

Papež Janez Pavel II. je sprejel v ponedeljek 12. januarja člane diplomatskega zbora tistih držav, ki so zastopane v Vatikanu. Prišli so mu voščiti novo leto. Sv. oče je na voščila odgovoril s pozdravom vsem narodom sveta, »tudi tistim, ki žal nimajo predstavnikov pri poniznem nasledniku sv. Petra, čeprav bi morali biti vsi narodi tu zbrani, saj je hiša vsch«.

Sv. oče je poudaril, kot že večkrat, pomen kulture, ki štiti narodno istovetnost. Izrekel je svoje odobravanje za vse velike pobude, ki skušajo rešiti probleme človeštva. To so zlasti lakota po svetu, pravična razdelitev dobrin, a ne le materialnih, temveč tudi tehnoloških in znanstvenih, nadalje svetovni mir, ki zasluži prednost pred vsem drugim.

V zvezi s tem je sv. oče omenil versko

svobodo. Če se jo krši ali zatira, se človeka najbolj žali, saj je versko duhovna razsežnost merilo za človekovo veličino.

Konkretno je omenil iraško-iransko vojno in nerešeni položaj na Bližnjem vzhodu. O spopadu ob Perzijskem zalivu je dejal: »Kako je mogoče, da mednarodna skupnost pristaja na podaljševanje te vojne, ne da bi kaj ukrepala, ko ljudje izgubljajo življenje, ena in druga dežela pa si medsebojno uničujeta naravno bogastvo?« O Bližnjem vzhodu pa je rekel in tu je bila ost očitno proti Beginovi izraelski vladi: »Kako je mogoče misliti na trajen mir, če se ne upošteva zahtev vseh zainteresiranih ljudstev? Poudarjati le svoje pravice ne vodi k miru, ker tako poudarjanje nujno povzroča zanikanje ali zmanjšanje pravic drugih.«

Te dni se je zvedelo, da je tisti, ki je zaprtima časnika rimskega tednika »L'Espresso« posredoval razgovor z ugrabljenim D'Ursom docent kriminologije na pedagoški fakulteti v Firencah, 41-letni Giovanni Senzani, ki pa je izginil, ko so mu tla začela goreti pod nogami. Tudi on je imel kot znanstvenik odprta vrata do vseh italijanskih zaporov.

Da bo zmeda v javnem mnenju še večja, so k temu prispevali razni deželni časniki, npr. »Il Lavoro« in »Secolo XIX« v Genovi, ki so razglašali teroristov v celoti objavili, češ da je treba življenje D'Urso na vsak način rešiti.

Svoje so k popuščanju nasproti teroristom pripomogli tudi čustveni pozivi sodnikove žene Franke in hčere Lorene. Prva

se je obrnila na predstavnike vsedržavne časnikarske zveze, naj posredujejo in pritiskajo na vsa sredstva javnega obveščanja, ki so se uprla objavi razglasov rdečih brigad, druga pa se je poslužila oddaje »Politična tribuna« na televiziji, ki so ji jo dali na voljo radikalci ter pozvala ravnateljke velikih časnikov, naj se vendar zganijo in nekaj ukrenejo, da se rdečim brigadistom odvzame preteza za sodnikovo usmritev.

Skratka: javno mnenje v Italiji je deljeno kot malokdaj. Od vsega tega ima največjo korist italijanska komunistična partija. Ves čas vztraja na stališču, da se teroristom ne sme za las popustiti. Ne sme se reševati oseb na račun popuščanja in oslavitve državne oblasti. S tem se komunisti pred javnostjo prikazujejo kot skoro edini, ki štijo avtoriteto države. Z drugo besedo: ljudje naj pridejo do zaključka, da bo prišlo do reda v državi tedaj, ko bodo oni na oblasti. Tako je bilo tudi leta 1922: fašizem je lahko uspel, ker je bilo ljudstvo naveličano nasilja, neredov in brezposelnosti. Znano je, da so te taj socialisti s svojo dvoletnostjo fašizmu pomagali k prevzemu oblasti. In sedaj so na najboljši poti, da to omogočijo komunistom. Zdi se, da se iz zgodovine ne znajo ničesar naučiti.

Sv. oče se je spomnil ugrabljenega sodnika

Preteklo nedeljo je sv. oče Janez Pavel II. v svojem opoldanskem nagovoru omenil tudi ugrabljenega sodnika Giovanni D'Urso in se zavzel za njegovo izpustitev na svobodo. Dejal je:

»V duhu sem blizu njemu v njegovi boleči osamljenosti kakor tudi ženi in otrokom. Skupaj z vami se obračam na Gospoda, da bo mogel biti sodnik D'Urso čimprej vrnjen svojim dragim, ki ga pričakujejo s tolikim hrepenenjem. Prosim Gospoda, da bi ganil srca tistih, ki imajo v svojih rokah njegovo osebo in življenje, da razmislijo o teži odgovornosti za svoje dejanje in prislusnejo tistemu človeškemu čutu, ki ne bi smel še ugasniti v njihovih srcih.«

Stališče Slovenske skupnosti ob deželnem proračunu

Tik pred božičnimi prazniki je deželni svet razpravljal o obračunu in proračunu, ki ju je sestavil in predložil deželni odbor, ki ga sestavljajo DC, PSI in PRI. V pravico je poseglo nad dvajset svetovalcev, med njimi dr. Stoka, ki je edini globlje posegel v slovensko problematiko.

V svojem daljšem govoru — trajal je skoro eno uro — je obdelal vsa važnejša vprašanja, ki danes tarejo Slovence v Italiji. Posebej je seveda govoril o globalni

zaščiti, ki je bila Slovincem zagotovljena na podlagi Osimskih sporazumov, o kateri pa se danes dejansko ni ne duha ne sluha. Posebna komisija pri predsedstvu vlade, v kateri je tudi pet Slovencev, med njimi predstavnik SSK prof. Sirk, je sicer zaključila svoje delo, o kakem vladnem predlogu za rešitev zadeve pa še ni govora. Parlament ima danes na voljo več kot dovolj dokumentov in zakonskih predlogov v korist slovenske narodne skupnosti v Italiji, je dejal Stoka, od vlade in vseh strank ustavnega loka v Rimu je sedaj odvisno, kam in kako s temi dokumenti. Slovenska skupnost je sama in v okviru ostalih slovenskih komponent napravila vse, kar je bilo v njeni moči, da se globalna zaščita uredi. Naj se sedaj vsedržavne stranke zganijo, če nočemo Slovence v Italiji zamuditi zadnjega vlaka.

V začetku svojega govora je slovenski deželni svetovalec obravnaval pereča gospodarska, socialna in sindikalna vprašanja tržaške, goriške pokrajine ter Beneške Slovenije. Stoka je deželno zbornico obvestil o vložitvi zakonskega osnutka SSK v senatu prek predstavnika PPTT dr. Fontanarija, ki je sicer bil izvoljen kot neodvisen na listi Južnotirolske ljudske stranke. Stoka je predložil tudi resolucijo, v kateri obvezuje deželni odbor, da napravi vse, kar je v njegovi pristojnosti, da se vprašanja Slovencev v Italiji zadovoljivo in takoj rešijo. Resolucijo je deželni odbor sprejel. Tudi zbornica je v ogromni večini (vzdržali so se le MSI, PLI in dva

predstavnika LpT, medtem ko sta ostala dva glasovala za resolucijo) podprla Stokov predlog.

V svoji glasovalni izjavi je Stoka vzel na znanje naklonjenost deželne vlade temu dokumentu in izjavil, da se bo SSK vzdržala pri proračunu za leto 1981 v upanju, da se ta problem čimprej pozitivno reši.

Na liturgični praznik sv. Treh kraljev 6. januarja popoldne je sv. oče v baziliki sv. Petra posvetil 11 novih škofov, med njimi 7 italijanskih. Ostali štirje so iz Brazilije, Nigerije, Indonezije in Argentine. V Rimu se je zaključilo zasedanje centralnega komiteja PCI. Uvodni govor je imel Giorgio Napolitano, ki je znan kot velik zagovornik evrokomunizma. Napolitano je kritiziral neplodnost razprav med komunisti, ponavljanje tem, nerazumljiv jezik, pomanjkanje prisotnosti delavcev v partijskih organih, slabo povezavo med različnimi generacijami ter majhen vpliv baze pri krojenju strankine politike. Ob koncu zasedanja je naravno spregovoril tudi glavni tajnik partije Berlinguer. Govoril je pretežno o potrebi zrušenja sistema vladanja Krščanske demokracije in nadomestitvi vlad, ki so bile vedno naslonjene na DC, z vlado »demokratske alternative«, katere jedro naj bi bili komunisti. Ob raznih škandalih, popuščanju terorizmu in dokazih nesposobnosti vladanja je po mnenju Berlinguerja potrebna radikalna sprememba v političnem življenju države.

Bilo je pričakovati

V življenju sedanje Cerkve v Sloveniji je bilo pričakovati dvojje: Prvič, da Vatikan ne bo imenoval dr. Vekoslava Grmiča za rednega mariborskega škofa. Drugič, da bo dr. Grmič na to ujaljeno reagiral in se do zatekel k svojim somišljenikom komunistom.

Ta predvidevanja so se povsem uresničila: sv. oče je za mariborskega škofa imenoval dr. Franca Krambergerja in Vekoslav Grmič se je prizadel umaknil v samoto, ki pa ni samota, temveč ponavljanje že stokrat premetlih idej o socializmu in krščanstvu. To je dr. Grmič znova izpričal v posebnem intervjuju, ki ga je objavil zagrebški »Vjesnik« in ga je ljubljansko »Delo« dobesedno prevedlo in objavilo na sam božični dan, najbrž kot posebno poslanico za slovenske vernike, tako škofa Grmiča kot »Delo«.

SKOFOV INTERVJU

Uredniki zagrebškega »Vjesnika« so škofu Grmiču zastavili več vprašanj, na katera je škof odgovoril. Prvo vprašanje se je glasilo, zakaj ni sv. oče imenoval njega za mariborskega škofa, ko je prej 12 let opravljal službo generalnega vikarja, zadnji dve leti pa je dejansko vodil škofijo kot kapitularni vikar.

Odgovor škofa Grmiča se glasi: »O tem lahko ugibam, čeprav lahko o nekaterih stvareh govorim z gotovostjo. Nedvomno je pri tem igrala glavno vlogo emigracija, politični emigranti, ki so po drugi vojni zapustili Jugoslavijo zaradi belogardizma.« Potem dostavlja še: »Najpomembnejši pa je bil vendarle neki nov odnos Cerkve do socializma. Kaže, da se s svojimi pogledi ne vklapljam v ta nova gledišča Cerkve, ki so povsem drugačna od tistih, kakršna sta zastopala papež Janez XXIII. in papež Pavel VI.«

SKOF VEKOSLAV GRMIČ JE »SAMOHODEC«

Na ta ugibanja Vekoslava Grmiča pove mo naslednje: Nihče v katoliški Cerkvi nima pravice, da postane škof ali da vodi določeno škofijo. Pravico imenovati škof ima edino papež kot naslednik apostola Petra, kateremu je Jezus rekel: »Pasi moje ovce.« Zakaj papež Wojtyła ni imenoval Grmiča za mariborskega škofa, ve on. Vendar kakor Grmič lahko tudi mi ugibamo. Rekl bi, da je Vekoslav Grmič sam kriv, če ni mariborski škof, in sicer kriv zato, ker se je po 12 letih službe v Mariboru izkazal, da je njegovo čutenje prej socialistično kot katoliško.

Katoliški škof je namreč tisti, ki čuti s Cerkvijo, ki goji edinstvo s papežem in ostalimi škofi Cerkve. Pri Grmiču pa je bilo vsega tega malo opaziti. V svojih člankih v »Znamenju« in v svojih konferencah doma in po svetu ni zamudil priložnosti, da bi ne obsojal Cerkve, njenih struktur, njenih napak, resničnih ali navideznih. Nasproti takšnemu gledanju na Cerkve je pa nad vse mere poveljeval samoupravni socializem v Jugoslaviji.

Ko je leta 1978 imel na Dunaju na Katoliški visoki šoli predavanje z naslovom »Položaj Cerkve v sistemu samoupravnega socializma«, je ponovil nekatere svoje teze iz »Znamenja«. Tako je med drugim dejal: »Obstajajo kapitalistični sistemi, v katerih človek kot kristjan sploh živeti ne more; lahko je samo suženj. Naš samoupravni sistem je gotovo boljši in bolj krščanski kot kateri koli kapitalistični.« Ob sličnih trditvah, piše poročevalec, je poslušalec od začudenja sapo jemalo. Potem ni mogel prehaliti svobode, ki jo uživa Cerkve v Jugoslaviji. Toda, zaključuje poročevalec, kolikor poznamo položaj Cerkve v Jugoslaviji, je mariborski pomožni škof »samohodec«. (Wiener Kirchenzeitung).

»PAPEŽ NI INFORMIRAN,« TRDI DR. GRMIČ

Slične svoje ideje je Vekoslav Grmič prodajal tudi drugod, tudi v Nemčiji. V Vatikanu gotovo niso gluhi, da ne bi vedeli za take ideje škofa Grmiča, ki niso prav nič »napredne«, temveč so precej »edinstvene« in samosvoje v učenju katoliških škofov; najdemo jih še pri takih teologih kot so Hans Küng in podobni.

Zanimivo je, da Vekoslav Grmič v svojih člankih v »Znamenju« pozna in citira le slične teologe, ki se mu zdijo »napredne«, ostalih teologov zahodnega sveta pa skoro nikdar ne navaja; od papežev pozna Janeza XXIII., nekoliško Pavla VI., sedanjega papeža le malo ali nič. Saj se o njem v svojem intervjuju izraža, da ni informiran, da pozna le Poljsko in njen katolicizem. O Poljakih pa pravi: »Niso katoliki zaradi nekega globokega religioznega prepričanja, temveč so katoliki zato, ker so Poljaki.« Tudi Janez Pavel II. »kot papež pozna samo poljsko Cerkve, tako pozna samo poljski socializem: drugega izkustva nima.«

VEČNI STRAH KLERIKALIZMA

Kako škof Grmič malo čuti tudi s slovensko Cerkvijo, je prav tako izpričal v omenjenem intervjuju. Slovenske škofo, vernike in duhovnike skrbi ateizacija vzgoje v šolah. Stiri bogoslovni profesorji so v »Družini« pred nekaj meseci ob analizi nekega šolskega učbenika pokazali, kako se ta ateizacija vrši v šoli. Škofa Grmiča se to ne tiče. Vsaka kritika vzgoje v sedanjih šolah na Slovenskem mu je »klerikalizem«. V omenjenem intervjuju trdi: »Cerkve bi si morala prizadevati za to, da bi naša družba zares postala sekularizirana, da ne bi bila ne verska ne protiverska, ampak socialistična, angažirana. To pomeni socialistično angažirano šolo, socialistično angažirano vzgojo: ne za vero ne proti njej.« Tudi zahteva vernikov po verskih oddajah na radiu in televiziji mu je »klerikalizem«.

Naj bo dovolj. Ze iz povedanega dovolj jasno sledi, da Vekoslav Grmič ni škof, ki bi čutil s Cerkvijo, s papežem in z ostalimi škofi; je »samohodec«. Vatikan je bil o tem informiran in zato ni potrdil Grmiča za mariborskega škofa.

Tako je naše ugibanje. Slovenska, nikdar dovolj oklevetana ideološka emigracija ima pri tem le krivdo, da je v svetovnih časopisih opozarjala na učenje škofa Vekoslava Grmiča. Nikakor pa nima tiste politične moči in vpliva v Vatikanu, kot meni dr. Grmič.

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. BO OBISKAL JUGOSLAVIJO

Glede papeža Janeza Pavla II. in njegovega odnosa do jugoslovanskega samoupravnega socializma bi opozorili le na to, da je tiste dni, ko je Vekoslav Grmič dal svoje izjave zagrebškemu »Vjesniku«, isti papež sprejel v posebni avdienci predsednika prezidija Mijatovića in potrdil dobre diplomatske odnose z Jugoslavijo. Ob tem obisku so tudi povedali, da bo papež obiskal Jugoslavijo. S tem je potrdil, da Cerkve nima nič proti jugoslovanskemu samoupravnemu socializmu. Cerkvi gre le za to, da se ji v katerem koli gospodarskem in političnem sistemu zagotovi tista potrebna svoboda in neodvisnost, da more vršiti svojo nalogo evangelizacije.

Dr. Vekoslav Grmič za vse te stvari ve, toda on je in hoče ostati »po svojem prepričanju, političnem prepričanju, socialist«, kot je sam izjavil.

SPRAVNE BESEDE NADŠKOFA SUŠTARJA

Zaključimo z besedami nadškofa Suštara pri večerji po posvetitvi mariborskega škofa Krambergerja:

»Kakor človeško skušamo in moremo razumeti dr. Vekoslava Grmiča, tako tudi trdno upamo, da bo mogoče najti tako rešitev in tak začetek, da bo to v blagoslov in blagor vsem prizadetim. Oba veva (namreč Suštar in Kramberger), da ne ti ne jaz nisva vplivala na odločitve Apostolskega sedeža, pa naj govorijo ali pišejo kar koli. Ko pa je odločitev padla, je tvoja in moja prošnja, da odločitev vsi sprejmemo v pravem duhu in v iskreni pripravljenosti za sodelovanje« (Družina).

Ali bo dr. Vekoslav Grmič sprejel to znova ponujeno roko sprave? K. H.

KRATKE NOVICE

Katoliško-judovski razgovori

V prostorih znamenitega samostana Camaldoli so se vršili v preteklih dneh razgovori med judovskimi in katoliškimi teologi. Razpravljali so o vsebini sv. pisma stare zaveze. Dogodek je pomemben zato, ker se je prvič zgodilo, da je prišlo do takih razgovorov.

Prihodnji mednarodni eharistični kongres

Mednarodni eharistični kongres bo v Lurdu od 16. do 23. julija 1981. Udeležiti se ga bo tudi sv. oče. Po njegovi želji bi moral ta kongres pomagati, da bi globlje spoznali mesto, ki ga v Cerkvi zavzema sveta Eucharistija.

Portoriški nacionalisti, ki se borijo za neodvisnost otoka Portorico v Karibskem morju (sedaj je otok pridružen ZDA), so na letališču Muñiz uničili devet lahkih lovskih letal, ki so pripadala otoški Narodni straži. Povzročili so za 40 milijard škode.

Pri kraju Sauza Bambo v afriški državi Angoli so pristaši gibanja FNLA, ki se bori proti sedanjim oblastnikom, umorili 38-letnega misijonarja p. Piergiorgia Cave-dona iz kapucinskega reda. Po rodu je bil iz pokrajine Vicenza, njegov brat pa je glavni urednik demokrščanskega dnevnika »Il Popolo«, ki izhaja v Rimu.

Ekumenski zbornik »V edinosti« za leto 1980

Ekumenski pogovor, delo in molitev je geslo ekumenskega zbornika, ki je v decembru izšel v Mariboru. Mnogi so danes mnenja, da ekumenizem ali delo za krščansko edinstvo spi ali pa je v zatišju. Toda z obiskom sv. očeta Janeza Pavla II. v Carigradu se je ekumenizem bistveno premaknil v pozitivno smer. Bratski dialog je najbolj prišel do izraza v pozdravnih govorih s patriarhom Dimitrijem I. Papež je tudi povabil carigravskega patriarha, naj obišče grobove apostolov v Rimu. Carigrajski patriarh pa je označil papeža kot glasnika miru in sprave.

Ekumenski zbornik objavlja tudi zanimiv intervju z ljubljanskim nadškofom dr. Suštajem, ki je sam med svojim bivanjem v Švici prišel v stik z različnimi krščanskimi predstavniki. Poudaril je možnost o stalnih stikih med jugoslovansko škofovsko konferenco in vodstvom srbske pravoslavne Cerkve. Izraža željo, da bi Cerkve na Slovenskem pospeševale duhovni ekumenizem in zanimanje za druge krščanske Cerkve. Meni tudi, da bi bilo dobro ustanoviti Konferenco krščanskih Cerkva na Slovenskem.

Novi beograjski nadškof Alojzij Turk piše o bogati dediščini in veliki odgovornosti, ki ju imajo pravoslavni in katoličani, ki živijo v južnih republikah Jugoslavije. Nov duh je zavel med pravoslavni in katoličani, čeprav je treba premostiti marsikatero oviro. Katoliške redovnice slovenskega rodu v Srbiji, Makedoniji in Črni gori opravljajo poleg velikega humanitarnega dela tudi ekumenski apostolat.

Velik del zbornika je posvečen ekumenskim pogovorom med slovenskimi evangelijci in katoličani. Ti pogovori so bili lani v Cankovi in Puconcih v Prekmurju. Prvi so bili posvečeni zakramentu svetega krsta, drugi pa pomembni obletnici augsburške veroizpovedi.

Vsi ti članki in spisi dokazujejo lepo teološko raven, a za preprostega bralca večkrat težko razumljivo. Veliko bolj dostopni so krajši članki, med katere štejejo tudi tiste, ki posebej zanimajo našo zamejsko skupnost, ki se prizadeva za ekumensko delo. Zelo dobro je prikazana ekumenska kronika od Vzhoda do Zahoda. V veliko verigo ekumenskih pobud spadajo tudi naša prizadevanja v Trstu in Gorici.

Ekumenski zbornik za leto 1980 je izšel v lepi knjigi in prikupni opremi. Uredil ga je dr. Stanko Janežič s sodelavci. Tako izobraženi Slovenec kot preprost človek bosta našla v njem mnogo koristnega za svojo versko poglobitev. Na voljo je na upravi »Katoliškega glasa« ter pri predstavnikih ACM v Trstu in Gorici. Cena 3.500 lir. - JM

Slovinci po svetu

Nov doktor. V Rimu je na Gregorijanski univerzi 11. decembra doktoriral na fakulteti za sociološke vede Vinko Potočnik, duhovnik mariborske škofije, ki je bil gojenec Slovenjka. Čestitamo!

Rimski Slovenci so dobili odlično cerkev za svoja srečanja, in sicer cerkev lo-retske Matere božje na Trajanovem trgu. To je prav sredi Rima ob trgu Venezia. Cerkev ni velika, je pa v njej dovolj prostora za neprevlečke skupine romarjev. Poleg cerkve je še majhna dvorana, ki jim je prav tako dana na uporabo. Upajo, da bodo dobili še sobico za sedež društva Slovencek in za knjižnico.

To je res velika pridobitev za rimske Slovence, da imajo sedaj svojo cerkev, kjer se lahko nemoteno zbirajo. Tudi občasni romarji bodo lahko v tej cerkvi imeli svoje bogoslužje. Sedaj v zimskem času imajo tam mašo vsako nedeljo ob 17. uri, v poletnem času pa ob 19. uri.

Slovenec, rektor univerze. V Buenos Airesu v Argentini imajo katoliško univerzo. Po zadnji vojni se je preselil v Argentino tudi slovenski znanstvenik prof. Milan Komar. Kmalu je prišel za profesorja na to univerzo. Zaradi njegovih odličnih sposobnosti so ga večkrat izvolili za dekana fakultete. Sedaj pa je bil izvoljen za rektorja omenjene univerze. Prof. Milan Komar je odlični filozof, ki se udeležuje tudi pri Slovenski kulturni akciji. Med zadnjo vojno je nekaj časa bival tudi v Gorici.

Novemu rektorju čestitamo, ker si tudi sami štejejo v čast, da ga tujina tako upošteva.

KATOLIŠKI GLAS list za kritične bralce

Mesec za katoliški tisk

PRISPEVAJMO SVOJ DELEŽ

»V prvih časih krščanstva niso bile potrebne posebne cerkvene zapovedi, ki bi urejale versko življenje. Kristjani so tako urejali svojo vero, da je popolnoma prežarila njihov vsakdan. Ko pa je vera v mnogih začela pešati in je prvotna vnema izginila, je moralo vodstvo Cerkve nekatere stvari zapovedati, med njimi nedeljsko mašo, velikonočno obhajilo, letno spoved in podobno. Ko bi danes revidirali cerkvene zapovedi, bi se ena od njih gotovo glasila: Beri verski tisk! Krščanska družina, ki se iz takšnega ali drugega vzroka odreka verskemu tisku, zametuje kos zdravega kruha, ki bi ji še kako pomagal duhovno rasti.« (»Družina«).

Gojimo torej svojo vero s premišljevanjem, z branjem! Gojimo jo predvsem z branjem in premišljevanjem božje besede, ob pametnem vodniku, ob katoliškem tisku!

Kaj nam pomenijo naši listi in revije, ki oznanjajo božjo besedo; ki bi radi modro in razumno učili božjo besedo; ki nam želijo pomagati, da bi božji nauk vztrajno izpovedovali in zvesto po njem živeli? Ki skušajo vsakdanje dogodke in stremiljenje ljudi osvetliti v duhu božje besede in ljubezni?

»Vernikom velja opozorilo in spodbuda, naj redno berejo tisk, ki ga urejajo katoličani, če je tisk le vreden svojega imena. Na ta način bodo zvedeli vse, kaj se dogaja v Cerkvi, oblika in izbor objavljenih novic pa jim bosta pomagala oblikovati krščansko miselnost!« (Občestvo in napredek, pastoralno navodilo o sredstvih družbene obveščanja, 23. 5. 1971).

Ali imamo take liste, take revije, take publikacije? Ni vse tako, kakor bi moralo biti. Marsikatera pomanjkljivost je tu, ki pa je v veliki meri odvisna od nezadostnega zanimanja bralcev, premajhne opore, podpore in zavzetosti. Pomagajmo, prispevajmo svoj delež!

Konec novembra 1980 sta se sestala v Carigradu papež Janez Pavel II. in patriarh Dimitrij I. To srečanje je pomenilo nov korak k zbliznanju med katoličani in pravoslavni. Da bi prišlo do zedinjenja s pravoslavni in tudi drugimi Cerkvami, ki so nastale po Lutrovem nastopu, se vsako leto od 18. do 25. januarja opravlja molitvena osmina za zedinjenje kristjanov. Letos bo pod geslom »En duh, različni darovi, eno telos«.

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ Ustavno sodišče v Rimu je odločilo, da je zakon št. 194 o prekinitvi nosečnosti veljaven. Kvečjemu bodo o njegovi ukinitvi odločili trije referendumi, ki so jih sprožili radikali in katoliško usmerjeno »Gibanje za življenje«.

■ V Sloveniji vlada veliko pomanjkanje kurilnega olja. Z njim se ogreva 60 % vseh šol, zato bodo letos zimske počitnice trajale na osnovnih šolah tri tedne namesto predvidenih dveh. Do pomanjkanja kuriva naj bi prišlo zaradi velikih zamud tankerjev, ki dobavljajo nafto jugoslovanskim petrolejskim čistilnicam.

■ V Trbovljah je ožen v plinsko parni elektrarni uničil 30 megavatni generator in del naprav, zaradi česar je nastalo za 70 milijonov dinarjev škode, delo v poškodovani elektrarni pa bo najverjetneje obstalo za dve leti.

■ V starosti 84 let je umrl v Montreuxu v Švici slavni angleški pisatelj Archibald Cronin, po poklicu sicer zdravnik, ki pa se je po letu 1930 posvetil popolnoma pisateljstvu in postal znan po svojih romanih, med katerimi je »Citadela«, roman o mladem zdravniku, pa tudi »Nebeški ključ«, zgodba o misijonarju na Kitajskem. Mnoga njegova dela so potem izšla tudi v filmski predelavi.

■ V Aumühle pri Hamburgu so pokopali 89-letnega bivšega admirala Karla Dönitza, ki je po Hitlerjevem samomoru na podlagi Hitlerjeve oporoke prevzel oblast v nacistični Nemčiji. Vlada je komaj 23 dni. Podpisal je mir z zahodnimi zavezniki in Sovjetsko zvezo. Zahodnonemške oblasti niso ustregle želji Dönitzovih simpatizerjev, da ga pokopljejo z vojaškimi častmi.

■ Na Poljskem je prišlo do novega merjenja sil med vlado in neodvisnim sindikatom »Solidarnost«. Lani je vlada v sporazumu s stavkajočimi delavci obljubila, da bodo od novega leta dalje sobote dela prost dan, a je to obljubo preklcala, češ da sedanji težki gospodarski položaj tega ne dovoljuje. Toda večina delavcev se za to ni zmenila in je preteklo soboto ostala doma, čeprav sta jih vlada in Poljska združena partija pozvala, da se proizvodnja ne sme prekiniti. Prav tako vodja partije Kania ne pristane na to, da bi se tudi kmetje povezali v svojem neodvisnem sindikatu. Pobudnike tega sindikata je označil za protisocialistične in reakcionarne elemente.

■ Na kongresu katalonske enotne socialistične stranke, ki je odsek španske komunistične partije, je bil ob večini delegatov sprejet sklep, da stranka ni »evrokomunistična«. S tem sklepom se je stranka približala stališču francoske in portugalske partije, ki vneto zagovarjata stališča Sovjetske zveze, obenem pa se opredelila proti politični usmeritvi, ki jo zagovarja glavni tajnik španske partije Santiago Carrillo.

■ Po zmagi sil, ki so naklonjene Libiji, se je v srednjeafriški državi Čad zaključila 15-mesečna državljanska vojna. Porazene so bile sile, ki jih je podpirala Francija. Libija je nato sklenila s Čadom sporazum, s katerim je bila odpravljena meja med obema državama. Ta poseg Libije v osrčje Afrike je močno vznemiril tamkajšnje države s črnim prebivalstvom kot so Niger, Nigerija, Kamerun, pa tudi arabski državi Egipt in Sudan, Francija pa je sklenila okrepiti svoje sile v Srednjeafriški republiki in s tem ustreči zahtevam nekaterih afriških držav, ki so z raznimi obrambnimi sporazumi povezane s Parizom.

■ Bodoči zunanji severnoameriški minister bivši general Alexander Haig je v svojih izjavah pred člani senatne komisije, kako si zamišlja bodočo ameriško zunanjo politiko dejal, da obstajajo okoliščine, v katerih bi svetovni vojaški poseg v Perzijskem zalivu. Da se zagotovi mir na svetu, bi morale ZDA okrepiti svoje jedrsko orožje. Politika do Sovjetske zveze bo tesno odvisna od njenega vedenja na mednarodnem prizorišču, zlasti še kar se tiče Afganistana in Poljske. Zelo blagohotne izjave pa je dal Haig na račun Kitajske.

■ Noyoizvoljeni severnoameriški predsednik Reagan se je v obsejnem mehikiškem mestu Juarezu sestel z mehikanskim predsednikom Lopezom Portillom, kateremu gre predsedniški mandat h koncu. Nesporazumov med ZDA in Mehiko nikoli ni manjkalo: npr. problem mehikiških sezonskih delavcev in tajno priseljevanje v Sev. Ameriko, »ribiška vojna« med dvema državama, mehika zavrnitev povečati izvoz nafte v ZDA. Zadnje srečanje teh nesporazumov sicer ni odpravilo, je pa vzpostavilo človeške odnose med obema predsednikoma, ki se nameravata v kratkem znova setsati.

Knjižnica „Damir Feigel“

Tisti, ki smo pred 30 leti kot dijaki ali kot profesorji bili na slovenskem učiteljsko ali liceju v Gorici, smo v ulici Favetti pogosto srečavali priletnega moža, nekoliko upognjenega, a visokega, ki je v dopoldanskih urah hodil v tiskarno Lucchesi v isti ulici. Bil je to pisatelj Damir Feigel, ki je tista leta urejeval tednik »Soča«, razne koledarje in druge publikacije, ki so se takrat tiskale v omenjeni tiskarni. Ali si je ostareli in osamljeni pisatelj mislil, da bodo po njem poimenovali slovensko knjižnico v bližnji ulici Croce, kjer je takrat bila slovenska osnovna šola, učiteljske in otroški vrtec?

In vendar se je to zgodilo v petek 9. januarja. Prav v tistih prostorih je namreč Zveza slovenskih kulturnih društev odprla novo knjižnico ter jo poimenovala po pisatelju Damiru Feiglu.

Za to priložnost se je v pritličnih prostorih zbralo številno občinstvo; bilo je posebno veliko profesorjev in učiteljev ter dijakov; bili so navzoči ravnatelj slovenskih srednjih šol. Prišli so tudi zastopniki iz Slovenije (Narodna univerzitetna knjižnica, Kulturna skupnost, novogoriška knjižnica, generalni konzul Cigoj idr.). Navzoči so bili tudi zastopniki goriških oblasti: odbornika Damjan Paulin in Darjo Druface ter pokrajinska odbornica Marija Ferletič.

Otvoritveno besedo je imel Marko Waltritsch, ki je orisal pomen nove knjižnice

in se spomnil pisatelja Feigla, po katerem se knjižnica imenuje. Za njim je pozdravil v imenu goriškega župana odbornik Darjo Druface, ki je poudaril novo kulturno politiko goriške občine; ta ne misli več voditi svoje kulturne politike, kot se je gojilo do sedaj, temveč hoče podpirati samostojne pobude občanov in organizacij. Pozdrave so prinesli še drugi zastopniki.

Po pozdravih in govorih je sledil ogled knjižnice in razstavljenih del, ki so obsegale predvsem publicistično udejstvovanje Damira Feigla. Razstavljene so bile njegove samostojne knjige, 15 po številu, pa koledarji in razni zborniki, pri katerih je sodeloval. Feigel je bil namreč med obema vojnama skupaj s Francetom Bevkom najbolj plodovit pisatelj in književnik v Gorici. Urejal je koledarje Goriške matice, zbornike »Luč« in še to in ono.

Feigel je izrazil humoristični pisatelj, eden redkih v slovenskem slovstvu. Njegovi humoristični spisi, ki so med obema vojnama izšli povečini pri Goriški matici, so nas takrat zabavali in dajali poguma (Pasja dlaka, Čudežno oko, Pol litra vipavca idr.).

Damir Feigel se je rodil v Idriji leta 1879, večino življenja pa je preživel v Gorici. Po upokojitvi je našel zatočišče v Domu ostarelih v Prvačini, kjer je umrl leta 1959.

Prav je, da se mu je Gorica oddolžila s poimenovanjem nove knjižnice po njem.

V obrambo razlaščenec na Kolonkovcu

Pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti v Trstu je svojo sejo v ponedeljek 12. januarja skoro v celoti posvetil zadnjim dogajanjem na Kolonkovcu, kjer so predstavniki raznih gradbenih zadrug v spremstvu varnostnih organov z buldožerjem s silo vdrli na kmečka zemljišča in si s tem dejanjem izsilili prevzem nepremičnin in tako odprli pot gradnji načrtovanih stanovanj.

Razumljivo in povsem upravičeno je, da je takšno grobo postopanje nad tujo lastnino po krivičnem zakonu 865 povzročilo veliko ogorčenje prizadetih lastnikov, nad zemljišči katerih že več kot leto-dni grozi Damoklejev meč krivičnega in tudi z urbanističnega vidika neutemeljenega razlaščenja.

Kmečka strokovna organizacija je proti takšnemu postopanju že protestirala. Toda spričo izkušenj v preteklosti in izsiljevalnih metod razlasičiteljev potrebujejo naši mali kmečki posestniki, ki si v potu svojega obraza in delom svojih rok služijo vsakdanji kruh z vrtnarstvom in drugimi kmetijskimi panogami, močno in nedvoumno zasombno najprej vseh manjšinskih dejavnikov in hkrati tudi objektivno razumevanje s strani tistih demokratičnih sil, ki imajo v svojih programih zapisano, da se borijo za našega malega delovnega človeka in da priznavajo vlogo zasebne lastnine.

Zato je toliko bolj nerazumljivo in zaskrbljujoč molk glede nameranih razlasičitev na Kolonkovcu, kjer gre končno tudi za preprečitev nadaljnega izpodkovanja kmetijstva pri nas, socialnega uboženja prizadetih, ki bodo v primeru uresničenja postavljenih načrtov ob delo in zaslužek.

Izvršni odbor SSK je po izčrpnih razpravi o nastalem položaju prišel do zaključka, da je treba čimprej nekaj odločnega in konkretnega narediti v obrambo razlaščenec na Kolonkovcu danes, jutri morda pri Sv. Ivanu, na Opčinah ali kje drugje. V ta namen predlaga kot prvi korak enoten nastop vseh slovenskih občinskih svetovalec v tržaškem občinskem svetu, izvoljenih na listi SSK, PCI in PSI. V primeru, da takšna akcija ne bi zadostovala ali pa da se ne bi mogla uresničiti, si izvršni odbor SSK pridržuje možnost poziva na vodstva vseh demokratičnih političnih sil, zastopanih v tržaškem občinskem svetu, oziroma samostojnih pobud, če bi se druge politične sile ne hotele pozivu odzvati.

»Malo jih je, pa še ti se kregajo!«

Ta očitek velja nam slovenskim duhovnikom na Tržaškem. Pojavil se je tu pri nas in je žal naletel na odziv tudi v širnem svetu. To je hud očitek in naša dolžnost je, da se pred njim branimo.

Problemov, težav, nejasnosti in skrbi tu pri nas med duhovniki ne manjka. Razlogi so različni in naše težave zna kakšna spretna roka prav prebrisano izkoriščati. Pravilo namreč še vedno drži: ustvarjaj razdor med delavci in delo bo zastalo! Obravnavanje težav, iskanje novih poti in nošenje križa še ne pomeni kreganje. Kdo naj odkrije rešitve, če ne prav z razprav-

tržaške novice

Krstna predstava mladinske igre

V Kulturnem domu v Trstu je SSG ta teden uprizorilo mladinsko igro Zore Tavčarjeve »Aj, kaj ribič je ujel?«. Avtorica igre se namreč veliko ukvarja z mladinsko literaturo in mnoge njene radijske oddaje so namenjene prav mladim poslušalcem.

Tokrat pa je prvič eno njenih del zažvelo tudi na odru. To je pravljica veseloigra v verzih, ki pripoveduje o revnem ribiču in čudežnih ribah. Te spreminjajo dobre ljudi v takšne, kakršni bi želeli biti, hudobne in ošabne pa neusmiljeno naredijo grde. Kot v vseh pravljicah se vse srečno zaključi, ostane pa nauk: glavno je veselo in zadovoljno srce ter pamet na pravem mestu. Za srečno življenje so namreč potrebne pravičnost, razumevanje, ljubezen in druge podobne lastnosti.

V predstavi nastopa ansambel SSG v skoro celotni zasedbi. Delo je režiral Sergij Verč, originalna glasba pa je delo Aleksandra Vodopivca.

Papa Wojtyła - Slovenci pri papežu

Pod tem naslovom je tržaški sedež RAI izdal zvočni dokument (kaseto) uredništva slovenskih poročil tržaškega radia o romanjih in papeških avdiencah v Vatikanu in Castelgandolfo (5. septembra in 18. oktobra 1979). Zvočni dokument obsega papeževa nagovora romarjem iz Trsta in romarjem iz vse Slovenije, vrsto pesmi v ljudskem petju pri avdienci in izbor božičnih pesmi, nagovor ljubljanskega nadškofa Pogačnika in nagovor v slovenščini tržaškega škofa Bellomija.

Sv. Anton v Borštu

Borštani praznujejo sv. Antona na sam njegov godovni dan 17. januarja. Ob 10.30 bo v cerkvi sv. maša, popoldne ob 15.30 pa evharistična pobožnost. V večernih urah bo v vasi tudi kulturna prireditev.

Nabrežina

S IV. božičnim koncertom v nedeljo 11. januarja popoldne smo tudi pri nas zaključili božične praznike. Moški zbor »M. Filej« iz Gorice je pod vodstvom Zdravka Klanjščka zapel osem božičnih pesmi, ki so prisotne prevzele s svojo melodioznostjo in dovršenim podajanjem. V imenu vseh je izrekel zahvalo Gregor Pertot in zaželel ob poklonitvi cvetličnega šopka vso srečo v novem letu. O božičnih koncertih-revijah je spregovoril g. F. Štuhéc in omenil tudi razglasitev sv. Cirila in Metoda za sozaveznika Evrope. Za zaključek je Marko Tavčar razglasil izid ocenitve letošnjih 25 jaslic. Prva mesta so zasedli Niko in Saška Pertot (jaslice iz piškotkov!), Andrej in Igor Jazbec (uporabili so kamin na drva), Damjan Gerli (vse iz rezanih debel), Milena Jazbec, Doroteja K., Valentina V., Marko B., Stefan R.

Kam z veroukom?

Sinoda škofij v Zvezi republik Nemčiji je na osmih štiridnevnihih zasedanjih v letih 1972-1975 sprejela 18 obširnih dokumentov. Že drugi dokument govori o verouku, ki v uradni izdaji iz leta 1976 z uvodno besedo obsega kar 40 strani.

Dokument izhaja iz novega položaja, v katerem se je v sprememljenih družbenih razmerah znašel verouk. Najprej govori o razmerju med učenici, učitelji in stariši ter družbo, Cerkev in vzgojno znanostjo. Nato nakaže nove osnutke in pota za verouk in poudari vlogo verouka v zvezi s katehezo v krščanski skupnosti, predvsem v župniji.

V drugem delu obravnava dokument novo razumevanje verouka. Nasproti tistim, ki imajo pomisleke proti verouku kot verskemu poučevanju, utemelji potrebo verouka v šoli in navaja razloge, s katerimi je mogoče utemeljitev uveljaviti in zastopati v javnosti ob možnostih, ki so dane na podlagi državne ustave.

Posebno pozornost posveča dokument teološkemu in pedagoškemu vidiku verouka. O cilju verouka pravi, da hoče buditi in razlagati vprašanje po Bogu, po razlagi sveta, po smislu in vrednosti življenja in po normah za človekovo delovanje ter omogočiti odgovor na ta vprašanja iz razodetja in nauka Cerkev. Verouk hoče otroke in mladino seznaniti z resničnostjo vere in z resnicami, ki vernost utemeljujejo. Pomagati hoče, da bi kristjani znali dajati utemeljene odgo-

vore, zakaj so verni. Katoličane naj napravi sposobne, da se bodo znali v soočanju z različnimi krščanskimi veroizpovedmi, svetovnimi nazori in ideologijami osebno odločiti v razumevanju drugih in v strpnosti do njihovih odločitev. Verouk hoče dajati nagibe za versko življenje in za odgovorno delovanje v Cerkvi in družbi.

Na koncu dokument poudarja, zakaj je za katoliško Cerkev verouk tolikega pomena in kakšno je njegovo razmerje do krščanskega nauka drugih Cerkev, kar je za razmere v deželi, kjer živijo katoličani pomešani protestanti, zelo pomembno. Posebno poglavje je posvečeno katehetom in veroučiteljem in njihovi vzgoji.

Sinoda povzema svoje ugotovitve v praktičnih smernicah in zahtevah, ki se obračajo na uradne predstavnike, na družbene ustanove, na starše in katehete in na javnost.

Ali so te ugotovitve in odločbe pomembne tudi za nas?

L. Š.

Dve imenovanji v celovski škofiji

Za uradnega zastopnika koroških Slovencev pri škofu in na škofiji (ordinariatu) v Celovcu je bil imenovan msgr. dr. Janez Hornböck, župnik in dekan ter ravnatelj Celovske Mohorjeve družbe. Za direktorja slovenske dušnopastirskega urada v Celovcu pa je bil imenovan kanonik Filip Millonig.

Župnijski svet pripravlja spored za škofov obisk, ki se bo zaključil 15. aprila. Za narodnostno mešano župnijo je to občutljiv, obenem pa važen problem. Rešiti se ga bo dalo le s skupno dobro voljo, ki pa predpostavlja pravičnost in ljubezen. Naj še omenimo, da bo tudi letos ta mesec večer katoliškega tiska.

Sv. Križ pri Trstu

V torek 6. januarja smo imeli pogreb pok. Nineta Sedmak. Poleg domačih, bližnjih in daljnih sorodnikov se ga je udeležila tudi velika množica ljudi. Cerkev je bila polna kot za vclike praznike. Znamenje, da je bil pokojni zaradi svoje skromnosti, pridnosti ter zvestobe svoji družini in narodu priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. V cerkvi ga bomo pogrešali, saj je prihajal skoraj vsako nedeljo k sv. maši, dokler je mogel. Med pogrebno mašo, kakor tudi na domu in ob odprtem grobu, je ubrano zapel nekaj žalostink domači mešani zbor. Naj mu bo Bog dober plačnik za vse, kar je dobrega storil in hudega pretrpel. Zeno Gizelo, sinova, hčer, brata in sestri pa naj potolaži s tolažbo vere in z upanjem na večno življenje.

Videmska univerza ima novega rektorja

Novi rektor videmske univerze je prof. Roberto Gusmani, dosedanji dekan fakultete za tuje jezike in književnost v Vidmu ter redni profesor za glogologijo in slovansko filologijo. Prof. Gusmani se je rodil v Novari leta 1935, študiral klasično filologijo v Milanu, kjer je tudi diplomiral leta 1958. Kot lektor je poučeval italijanščino v Nürnbergu. Od leta 1970 pa poučuje v Vidmu.

S prof. Gusmanijem ima videmska univerza sposobnega in znanega, čeprav mladega znanstvenika, ki se odpira tudi v slovanski svet, s katerim je videmska univerza začela navezovati tesne stike, pri kateri se že od vsega začetka poučuje slovensčina, srbohrvaščina, ruščina in drugi slovanski jeziki ter naj bi se ustanovilo tudi neke vrste znanstveno središče za študije in proučevanje vzhodnoevropskih jezikov, posebno iz slovanskih dežel.

Iz Beneške Slovenije

»Beneški koledar«

Tudi letos so slovenski beneški duhovniki, ki so združeni v skupini »Dom« ter izdajajo verski list istega imena, poskrbeli za stenski »koledar«, ki brez dvoma služi, da opozorimo nanj, saj je nekaj edinstvenega v našem slovenskem kulturnem prostoru.

Izdajatelji so smisel letošnjega koledarja takole razložili: »Nobena slovenska dežela ni tako malo znana in ni tako zane-marjena kakor je Beneška Slovenija. Slovenci jo poznajo skoraj le po imenu, čeprav živi v njej na tisoče bratov in sestri iste krvi in istega jezika. Italija je do sedaj samo za to skrbel, da bi ostala Benečija še vedno neznana, kulturno odrezana od slovenskega sveta, ekonomsko nerazvita. Letošnji »Beneški koledar« želi obuditi spomin na odlične može, posebno duhovnike, ki so v prejšnjih časih goreče ljubili našo domovino, zavzeto branili pravice našega naroda, se zanimali za rešitev številnih problemov naše Benečije, skrbeli za kulturni dvig beneškoslovenskega ljudstva: moške, toliko bolj vredni priznanja in časti, ker v naši Benečiji takim nikdar ni bilo lahko.«

Koledar ima 12 listov velikega formata, kot je plač 12 mesecev v letu. Zgoraj je vedno slika, ki predstavlja pomembne može iz Beneške Slovenije. Za januar so predstavljeni beneški duhovniki v času prve svetovne vojne; za februar Jacopo Stellini iz Gor. Tarbija, profesor moralne teologije v Padovi; za marec Peter Podreka, doma iz Špetra ob Nadiži; za maj msgr. Luigi Faidutti iz Skrutovega v šentlenartski fari, umrl kot papeški nuncij v Kovnu na Litvanskem; za junij msgr. Ivan Trinko; za julij Eugenio Blanchini, duhovnik, po rodu iz landarske fare; za avgust Bruno Gujon, univerzitetni profesor, doma iz Špetra; za september msgr. Ivan Petricig iz Gor. Bernasa; za oktober Anton Kufolo, Bevkov »Kaplan Čedermac«, za november Jožef Kramar, duhovnik iz Plešišč, deset let kaplan v Osojanih v Reziji; za december beneški duhovniki iz leta 1953.

Za vsak mesec pa najdemo še sledeče zanimivosti: pregovore (ljudska modrost),

ZVEZA CERKV. PEVSKIH ZBOROV

TRST

privedi v nedeljo 18. januarja

BOŽIČNI KONCERT

in sicer:

- v župnijski cerkvi v Miljah ob 16. uri;
- v gledališču »F. Prešeren« v Boljuncu ob 18. uri.

uganko (gonalca), Ezopove basni (prauce po Ezopu), imena mesecev po beneško, slovensko, starinsko, laško in italijansko, kako molijo otroci in šaljive zgodbe iz življenja beneških duhovnikov pod naslovom »Naši duhovniki«.

Vsekakor: izviren koledar, ki tudi nam izven Benečije marsikaj lepega in koristnega nudi in bi bilo prav, da si ga oskrbimo. - jk

Žrtve mamil v Italiji

V Italiji je bilo v preteklem letu 194 primerov smrti zaradi uživanja mamil. Uživanje mamil je najbolj razširjeno v Lombardiji, kjer je bilo 48 smrti in v Laziu, kjer je bilo 47 smrtnih primerov, samo v Rimu 46.

Kamenčki

Ali gre za rehabilitacijo?

Iz Družine povzemamo: »Podpredsednik IS skupščine SR Slovenije in predsednik komisije SR Slovenije za odnose z verskimi skupnostmi je danes (19. decembra 1980) popoldne v vili Področnik priredil krajšo slovesnost, na kateri je svojem pokojnega nadškofa in metropolita dr. Jožeta Pogačnika izročil visoko odlikovanje — Red republike z zlatim vencem. Nadškof Pogačnik je to odlikovanje dobil z ukazom predsedstva SFRJ 28. maja 1980 "za posebne zasluge pri razvoju odnosov med državo in Cerkvijo, s čimer je pomembno pripomogel k splošnemu napredku države".«

Znano je, da je bil pok. nadškof Jože Pogačnik v dobi stalinizma v Jugoslaviji in Sloveniji obsojen na pet in pol let zapora, ki ga je tudi odsedel »kot sovražnik« ljudstva. Zato se človek ob njegovem posmrtnem odlikovanju, ki ga je dobil od iste oblasti, katera ga je prej obsodila na zapor, vprašuje, ali pomeni to odlikovanje tudi rehabilitacijo dr. Jožeta Pogačnika. To se pravi priznanje, da se je oblast takrat zmotila. Če velja ta razlaga omenjenega odlikovanja, potem se vprašujemo, kdaj bo oblast rehabilitirala še druge žrtve iz dobe stalinizma, zlasti še žrtve druge cerkliške tragedije kaplana Ladota Piščanca, Ludvika Slugo in njune sotrpine. To pričakujemo slovenski Primorci in zlasti še svojci žrtve. (r+r)

Bralci pišejo

O skrunitvah in vandalizmih

Skoro redno se po naših vaseh pojavljajo napisi na spomenikih, ki so jih naši ljudje zgradili v spomin padlim partizanom, na katerih neznane roke žalijo Slovence in spomin padlih. Vse slovenske organizacije, ki so prizadete, protestirajo proti takim skrunitvam. Prav tako stranke, vsaj nekatere.

Prav je tako in nujno! Vprašam se le, zakaj pa nikdar nihče — ne organizacija in ne stranke — ne protestirajo, ko gre za opustošenja na svetih predmetih. Marsikatero naših cerkva, znamenj na odprtem, kapelic oskrunja vandalistična roka. Tudi v tem primeru gre — ne glede na versko prepričanje — za napad na naše slovenske spomenike, na našo preteklost in bodočnost! Zakaj ob teh skrunitvah vse molči? K. T.

Kdo še brani slovensko zemljo?

Služba mi ne pusti, da bi sledil podrobno vsem problemom na Tržaškem, še manj na Goriškem. Ker redno berem vaš tednik, bi vas rad nekaj vprašal. Je res ali ne — šušlja pa se le — da je eno gradbenih podjetij, ki bodo gradila na Kolonkovcu, tako rekoč komunistično? Če je to res, potem pomeni, da se komunisti strinjajo z vsem, kar se je zgodilo, oz. se še dogaja na Kolonkovcu.

Pa še nekaj bi rad povedal: omenjena zemljišča se zasega na podlagi zakona, zlo-glasnega zakona št. 865. Če me spomin ne vara, so za ta zakon glasovali v parlamentu ne samo demokristjani, ampak tudi komunisti in socialisti. V naši deželi pa se je samo Slovenska skupnost postavila — tudi z lepakom — proti temu krivičnemu zakonu.

Moje vprašanje je: kdo torej še brani slovensko zemljo in naše ljudi?

D. G.

goriške novice

APOSTOLSTVO SV. CIRILA IN METODA - GORICA

vabi ob Tednu molitve za krščansko edinost na

SLOVESNO VZHODNO LITURGIJO V BIZANTINSKO-SLOVANSKEM OBREDU

ki bo v nedeljo 18. januarja ob 16. uri v goriški stolnici.
Poje ekumenski zbor iz Gorice.

P. Alfonz Valič premeščen v Gorico

Na dan praznika Gospodovega krsta 11. januarja je prišel iz Trsta v Gorico, kamor je bil premeščen, kapucinski pater Alfonz Valič, da bo na voljo slovenskim vernikom v tukajšnji kapucinski cerkvi. Nadaljeval bo delo p. Cirila Blažiča, ki je nedavno odšel v večnost. Tako bodo imeli naši ljudje zopet stalno priložnost za sv. spoved kot je to že bilo tudi v preteklosti v kapucinski cerkvi.

Kapucinskemu provincialnemu vodstvu v Mestrah smo hvaležni za izkazano pozornost do slovenskih vernikov, ki tako radi z obeh strani meje iščejo v njihovi cerkvi sprave z Bogom. Patru Alfonzu kličemo iskren »Dobrodošel med nami!« in mu želimo obilo božjega blagoslova pri njegovem dušnopastirskem delu.

Za tržaške Slovence pa je odhod p. Valiča težka izguba, ki jo bo težko nadomestiti. Dobremu patru so hvaležni za vse, kar je naredil med njimi. Žrtve, ki jo je sprejel s svojim odhodom iz Trsta naj mu bo v blagoslov na novem službenem mestu.

Razgibano življenje na Plešivem

Na Plešivem sta kulturno življenje in družabnost precej razgibana. Večkrat doživimo v tem odmaknjenem briškem naselju kaj lepega, novega pa naj bo to v cerkvi, v šoli, v gostilni ali v kaki pristni plešivski kleti.

Kot je vsem znano, imamo na Plešivem skupine, ki so dokaj aktivne. Te so: Mladinski krožek, cerkveni pevski zbor, moški zbor »Brda« ter otroški pevski zbor. Nič manj aktiven ni tudi župnijski svet tega kraja, ki je lani skupaj z učiteljicami plešivske šole organiziral že drugič vrsto predavanj, ki so bila verska, kulturna, vzgojna in zdravstvena. Tudi letos so na programu štiri taka predavanja za odrasle in mladino.

Mladinski krožek je na Martinovo organiziral v prostorni Gradnikovi kleti »martinovanje« za otroke in odrasle. Prireditev

PROSVETNO DRUŠTVO »HRAST« IZ DOBERDOBA

prilaga gostovanje dramske skupine PD »Standrež« s kriminalko Agathe Christie

»DESET ZAMORČKOV«

Režija Emil Aberšek

Nedelja 18. januarja ob 16.30

v mladinskem domu v DOBERDOBU.

Vabljeni!

se je zato odvijala v dveh izmenah. Otrok je bilo na prireditvi veliko in vseh starosti. Veselo so šebetal, se razgovarjali, smejali, pesli in zabavali, da jih je bilo veselje gledati. Mladinski krožek je poleg martinovanja pripravil pod lopo cerkve sv. Subide, na zahvalno nedeljo, voz poln dobrot, h kateremu so bili povabljeni vsi Plešivci.

V decembru je bilo veliko skupnih znamenkov. Najprej je vse pridne otroke in tudi odrasle obiskal in obdaril veliki dobrotnik vseh — sv. Miklavž. Tudi tokrat so bili prostori naše plešivske šole pretesni in premajhni za številno plešivsko občinstvo. Na praznik 8. decembra je otroški zbor pod vodstvom Anke Černic nastopil na reviji Mala Cecilijanka v Katoliškem domu v Gorici. Na odru se je zvrstilo okrog trideset mladih pevcev in iz njih grl je krepko zazvenela slovenska pesem.

Zadnja nedelja v adventu je bil za nas pomemben dan. Naš dušni pastir g. Mirko Rijavec je obhajal svoj življenjski praznik. Nismo smeli pozabiti nanj, veliko je naredil za nas, za našo slovensko versko skupnost na Plešivem. Med mašo mu je pel cerkveni pevski zbor pod vodstvom organista Nandota Simčiča. Ob koncu je brez dvoma vse stisnilo pri srcu, ko so slavljencu zapeli prelopo: Mnogaja ljeta. Ne samo pevci, vsi smo g. Rijavcu s tihimi željami zaželeli: še mnogo let med nami! Tudi otroški zbor se ga je spomnil in mu zapel špansko hvalnico Alabaré, to

Obsekano drevje še lepše ozele- ni (Pierre de Ronsard).

sih vlakih 1. razreda. Poravnajo samo rezervacijo sedeža, kjer je to obvezno. Potnik lahko začne tridesetdnevno vožnjo, kadar hoče in jo prekine, kjer hoče. Ko preteče 30 dni, si lahko kupi novo knjižico in zopet naprej po lepem božjem svetu. Kdor s to knjižico potuje po Italiji, mora vedno doplačati polovično ceno, po vseh drugih državah nima na vlakih nobenih novih stroškov.

Se kakšna pripomba: na pot se lahko odpravi tudi posameznik, ki je vsaj nekoliko več glavnih jezikov. Priporoča pa se seveda manjša družba, ki se prej o vsem dogovori in si po možnosti rezervira bivanje v hotelih ali penzionih ali še najbolje pri znanjih in sorodnikih. Vsekakor se svetuje potovanje v 1. razredu, ker mnogi hitri vlaki 2. razreda nimajo. Potovalne agencije se ne zanimajo za turizem s penzionisti, ker se majhno število ne izplača, z večjo skupino pa so velike tehnične težave. Kdor se resno zanima za takšno potovanje, lahko prebere uradno objavo na letakih, ki so na voljo pri Fortunatu v Trstu, na upravi Katoliškega glasa v Gorici in na vseh večjih kolodvorih.

Starejši ljudje, ki so zdravi in imajo sredstva, naj si privoščijo to koristno doživetje. Priti npr. v Lurd ali celo v Fatimo na ta način in vmes obiskati celo vrsto mest po izbiri, to je enkratni dogodek, resnično zlata priložnost, pravi zlati časi za naše upokojece. - F. Stuhec, sdb

Pastirček št. 4

Na začetku je noveletna misel »Za boljše svet«. Katehet je v zvezi s praznikom sv. Treh kraljev napisal »Tri kraljevske krošnje«. Ob godu sv. Angele Merici 27. januarja nas »Pastirček« seznanja z njeno življenjsko zgodbo. Za 1. in 2. razred je Majda Paulin pripravila slikanico, ki se opira na zimo. Za višjo stopnjo osnovnih šol pa je Ljuba napisala spis o elektriki in o Nikoli Tesli, velikem izumitelju na področju elektrike. O toploti seznanja mlade bralce Hubert Močnik, o skladatelju V. Vodopivcu piše Mariza Perat.

Tončka Curk je prispevala spis »Huda zima in siničke«, pesmi pa Ljubka Sorli (Trije fantki), Tomek (Zimska pesem) in Marko Tomsič (Novo in staro leto). Na besedilo Ljubke Sorli je Ubaldo Vrabc uglasbil pesem »Povabilo«. Nekaj misli o športu je napisal Branko. On je tudi pripravil »Pastirčkovo razvedrilo«, tj. uganke. Tudi Zora Saksida je nastavila spretnostne zanjke, tako v pesmi »Dolga pot« kot v vprašanjih o naših književnikih in njihovih rojstnih krajih. Tudi ob sliki »Trg v srednjem veku« si bodo prijatelji »Pastirčka« lahko bistrili svoje oči in svoj um, saj je na njej kar devet stvari, ki jih v srednjem veku še niso poznali. O novi poti skavtizma na Tržaškem pa poroča Marko.

»Janina pošta« je kot običajno obilna, obsega kar pet strani, nekateri dopisi mladih dopisnikov so že kar občudovanja vredni, vmes pa ne manjka »umotvorov« mladih rok, ki popestrijo te dopise. Vsekakor opravlja »Pastirček« s to rubriko veliko vzgojno poslanstvo med našo osnovnošolsko mladino. - jk

DAROVI

Za Katoliški glas: Vinko Beličič 43.000; B. A. ob 21-letnici moževe smrti 15.000; G. Bole, Trst 5.000; Milka Velikonja 5.000; Pavel Muzica 20.000; Jožica Torož iz Krmina v spomin pok. Marije Semič vd. Kostnapfel 10.000; Franca Sedmak vd. Košuta namesto cvetja na grob svojega brata Ninota 20.000; razni 12.000 lir.

Za Katoliški dom: F. T. 10.000; P.H.A.J. 20.000; M. R. 25.000; N. N. 20.000; N. N. 300.000; Marijina družba 25.000 lir.

Za Alojzjevišče: Z. C., Vrh 4.000 lir.

Štefanija Valente, C. Lucia di Flamingo: za Alojzjevišče 100.000 in za Katoliški glas 15.000 lir.

Za Pastirčka: Pelicon, Gorica 3.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Marija Zagar 3.000 lir.

Za kapelo bl. p. Leopolda v Domju: A. B., Podgora 6.000 lir.

Za Sv. goro: M. Margon, Trst 10.000; N. N. 10.000; M. M., Gorica 35.000 lir.

Za kočvo sv. Jožefa v Zabnicah: svojci v spomin pok. Franca Ozebek 20.000; družina Sirk 10.000; družina Rijavec 10.000 lir.

Za katedralo v Skopju: Bogomila 100.000; L. P. 5.000 lir.

V spomin Alojzije Cocchi: Ivanka Kodrič in Boris Kuret za Skupnost Družina Opčine in za misijone po 25.000 lir.

Za misljone: Margon, Trst 10.000; Marija Zagar v spomin Alojzije Cocchi in Meri Kosmine 10.000 lir.

Vsem plemenitim dobrotnikom Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Šport

PRVENSTVO 2-C LIGE

Olympia - Ric. Reanese 2 : 3
(4 : 15, 15 : 13, 5 : 15, 15 : 13, 4 : 15)

Olympia: Cotič M. in S., Kuštrin, Jarc, Markožič, Markočič, Košič, Spacapan, Terpin.

Naša ekipa je bila na žalost na srečanju v Standrežu 10. januarja spet poražena. Vseeno pa je treba fante pohvaliti, ker so nasprotniku nudili zelo žilav odpor. Tekma je bila vsekoli napeta in zanimiva. Goričani so začeli zelo slabo, v drugem setu pa so si opomogli in ga osvojili. V tretjem setu se naši spet zmedli, kar so takoj izkoristili Furlani. Zelo borben je bil četrti set, v katerem so naši fantje spet izenačili rezultat. Na žalost pa so v naslednjem setu Goričani izgubili pregled nad igro: začele so se vrstiti tehnične in pozicijske napake. Vse to je pripomoglo k neugodnemu rezultatu. - G. R.

OBVESTILA

Koncert v Avditoriju. V torek 20. januarja ob 20.30 bo v goriškem Avditoriju koncert. Nastopa komorni orkester Opere SNG iz Maribora.

Joško Princič in Viljem Zavadlav sta pripravila pod naslovom »Kamen na kamnu« v občinski fotografski galeriji Foljan-Redipuglia fotografsko razstavo, ki bo ostala odprta do 25. januarja. Ob delavnikih je razstava odprta od 15. do 18. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure, ob sobotah pa je zaprta.

Prihodnji večer Društva slov. izobražencev v Trstu, ki bo v ponedeljek 19. januarja, bo posvečen našemu katoliškemu tisku. Govorili bodo uredniki naših listov. Začetek ob 20.15.

Ljubljanska TV

Spored od 18. do 24. januarja 1981

Nedelja: 12.55 Slalom za moške. 16.15 Slike s samotnih kmetij. 16.40 Igre na snegu. 17.50 Hordubal, češki film. 20.00 Veliko mesto, nadjl. 21.20 Vrnitev, dokum. oddaja.

Ponedeljek: 17.30 Človekovi prijatelji. 18.20 Spekter. 20.00 Oko, tv drama. 21.35 Kulturne diagonale.

Torek: 17.30 Sebastijanova babica. 17.35 Ptuj 80. 18.05 Pisani svet. 19.00 Knjige. 20.55 Obljubljena dežela, poljska nadalj. 22.10 Iz koncertnih dvoran.

Sreda: 17.30 Zlatorog. 17.50 Ukročeno oko. 20.00 Mali, veliki človek amer. film.

Četrtek: 17.35 Tovarišija, mladinska nad. 18.05 Turčija je polna presenečenj. 18.45 Na sedmi stezi. 20.00 Dokumentarna oddaja. 21.05 Glasbena oddaja.

Petek: 17.20 Olimpiada smeha. 17.50 Ansambel Borisa Franka. 18.30 Koronarna bolezen. 21.00 Župan v Casterbridgeu, angleška nad. 22.10 Divji deček, franc. film.

Sobota: 12.55 Smuk za moške. 15.50 Prijazne morske pošasti, amer. dok. film. 17.15 Košarka. 18.55 Naš kraj. 21.00 Cirkus. 21.25 Beg, amer. film.

Prodaj visokopritlično novozgrajeno družinsko hišo 9x10 z garažo in kletmi ter 48 arov zemlje (vinograd, njive in sadovnjak), ležečo na zelo razglednem kraju 5 km od Gornje Radgone in 1 km od glavne ceste Maribor-Plitvički vrh za 70.000 DM. Pojasnila daje: Franz Kreuch, 8046 Hochbrück, Heidenheimerstrasse 3, Bundesrepublik Deutschland.

Spored od 18. do 24. januarja 1981

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Veliki orkestri. 10.30 Oddaja o Benečiji. 11.00 Mladinski oder: »Uhač in njegova družčina«. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek. 14.10 Okuole ognjišča. 15.00 Sport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Slovenci v miljskem okolišu. 10.10 Koncert. 12.00 Kulturni dogodki. 12.40 Slovenska imena naših krajev. 13.20 Cecilijanka 1980. 14.10 Otroški kotiček: Tik-tak. 14.30 Roman »Cvetje v jeseni«. 15.00 Glasbeni ping pong. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Consortium musicum iz Ljubljane. 18.00 Kulturno pismo.

Torek: 8.10 Primorska duhovščina pod fašizmom. 10.10 Komorna glasba. 11.30 Folklorni odmevi. 12.00 Četrtekova srečanja. 12.30 Melodije od vsepovsod. 14.10 Odraslim prepovedano! 16.00 Mladi pisci. 16.15 Romantični trenutek. 16.30 Rezervirano za... 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Nove plošče. 18.00 J. Racine: »Fedras«, drama.

Sreda: 8.10 Gospodarsko uveljavljanje tržaških Slovencev. 10.10 Koncert. 12.00 Pod Matajurjan. 12.30 Melodije od vsepovsod. 13.20 Naši zbori. 14.10 Iz zakladnice slovenske mladinske literature. 14.30 Roman »Cvetje v jeseni«. 15.00 Nove plošče. 15.30 Med dvema ognjema. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mladi izvajalci; Cecilijanka 1980. 18.00 Glasbeni trenutek.

Četrtek: 8.10 Slovenska društva v Trstu in okolici. 10.10 Simfonična glasba. 11.30 Folklorni odmevi. 12.00 Glasbeni trenutek. 14.10 Mladi pred mikrofonom. 14.45 Problemi slovenskega jezika. 15.00 Glasbeni revival. 16.00 Vinko Beličič: »V Maria Lugau«. 17.00 Kulturna kronika. 18.00 Četrtekova srečanja. 18.30 Kulturne rubrike naših tednikov.

Petek: 8.10 Zimske slike. 10.10 Operna glasba. 12.00 Na goriškem valu. 12.30 Melodije od vsepovsod. 13.20 Seghizzi 1980. 14.10 Otroški kotiček: Kje je napaka? 14.30 Roman »Cvetje v jeseni«. 15.00 Doba kantavtorjev. 16.00 Okuole ognjišča. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Diplomiranci šole Glasbene matice v Trstu. 18.00 Kulturni dogodki. 18.40 Slovenska imena naših krajev.

Sobota: 8.10 Svet za obzorjem. 10.10 Koncert. 11.30 Folklorni odmevi. 12.00 Glasnik Kanalske doline. 14.10 Otroški kotiček: Tomi na obisku. 14.30 Gremo v kino. 14.40 Glasba od A do Z. 16.30 Poslušali boste. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Slovenski zbori. 17.30 Na goriškem valu. 18.00 »Mizarjeva delavnica«, enodejanka. 18.45 Vera in naš čas.

Za lačne po svetu: Cilka Kovač v spomin sestre Francke 10.000 lir.

Služba v Rimu. Hotel »Bled« sprejme v službo:

- uradnico z znanjem jezikov za recepcijo;
- kuharico, večšo jugoslovanske kuhinje;
- strežajko za restavracijo.

Plača dobra, hrana in soba zagotovljena. Ponudbe na Hotel Bled, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, telefon (06) 777102.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 15 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA Korzo Verdi, 51

Telefon: 84206 - 84207 - 85383

Telefon menjalnice: 83909

Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE
MENJALNICA

